

„A városnak nincs hiteltartozása”

A járvány okozta bevételkiesések és kormányzati elvonások súlyosan érintették városunk költségvetését is. Magyar Juditot, a Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság elnökét az év végéhez közeledve arra kértük, vonjon mérleget városunk pénzügyi helyzetét illetően.

Pontosan, hogy áll most a város büdzséje? Vannak-e pontos számadatok a járvány okozta kiesésekről, elvonásokról, illetve a védekezéssel milyen további intézkedésekre volt szükség, amelyek extra kiadással jártak?

A Covid-19-es járvány felborította az idei év februárjában elfogadott városi költségvetést. Egyrészt azért, mert többletfeladatokat rótt az önkormányzatokra anélkül, hogy pénzt kaptak volna a központi költségvetésből, másrészt azért, mert a vészhelyzetben a kormány elvont pénzeket az önkormányzatoktól, harmadrészt pedig, mert a gazdaság megtorpanásával a saját bevételeink sem az elvárások szerint alakultak. 2020. július 15-én rendkívüli képviselő-testületi ülésen módosítottuk a költségvetést, átvezetésre kerültek a kormány intézkedései alapján felmerült bevételkiesések és a kötelező feladatok maradéktalan ellátása céljából meghozott önkormányzati döntések. A szeptember 30-i állapotot nézve a kormány elvont 105 millió forint gépjárműadót, az április 4-től július 1-ig tartó ingyenes parkolás miatt elesett az önkormányzat több, mint 70 millió forint parkolási díjtól, a közterülethasználati díj megfizetése alól mentesített vendéglátásban érdekelt vállalkozások után 13 millió forint nagyságrendű bevételkiesés keletkezett. Polgármesteri döntés értelmében – a szentendrei vállalkozások megsegítése céljából április 1-e és június 30-a között felfüggesztésre került a bérleti díj, ami további 22 millió forint nagyságrendű bevételkiesést okozott. Csak a védekezéshez szükséges eszközökre eddig elköltöttünk 29,5 millió forintot. De az az érzésem, hogy a járvánnyal kapcsolatosan további kiadások is várhatóak. A saját bevételeink (ingatlanbevétel, adóbevétel) sem a várt szerint alakultak. Jobban állunk ugyan, mint azt tavasszal gondoltuk, de csak azért, mert egy sor kiadást visszafogtunk, tervezett beruházást, felújítást leállítottunk annak érdekében, hogy megőrizzük az önkormányzat pénzügyi stabilitását. **Mit jelent pontosan a júliusi hitelkeret bővítés? Miért volt rá szükség, és milyen költségekkel jár ez a város számára?**

A július 15-i testületi ülésen született döntés arról, hogy a korábbi évek folyószámla hitelkeretét, ami 500 millió forint volt, kibővítjük 1 milliárd forintra. Erre a kiegyensúlyozott gazdálkodás miatt volt szükség. A járvány okozta változások, főleg a bevételkiesések, de az átütemezett adóbevallási határidők is bizonytalanná tették az önkormányzat gazdálkodását. Ahhoz, hogy augusztusban és szeptemberben is (az adóbefizetések előtti időszakban) ki tudja

Magyar Judit | Fotó: Bácsi Róbert

fizetni az önkormányzat a számláit, tudjon bért fizetni a dolgozóknak, elengedhetetlenek tűnt ez a lépés. A költségek az előző városvezetés által kötött szerződéses feltételek szerint alakultak. Szeptember 30-ig 1,1 millió forint kamatot fizettünk a banknak. A felhasznált összeget mára maradéktalanul „visszatöltöttük”, és a tervek szerint az idén már nem élünk a folyószámla hitelkeret nyújtotta lehetőséggel. Erdemes hangsúlyozni, hogy a városnak nincs hiteltartozása.

Indul-e a városrészi költségvetés 2021-ben? Milyen koncepció alapján? Konkrétan mire számíthatnak a lakosok, milyen összegekről és milyen eljárás keretében dönthetnek majd szabadon?

Az egyik fő vállalásunk volt a kampányban a városrészi költségvetés bevezetése. Egyrészt technikai okok miatt, másrészt a járvány okozta pénzügyi helyzet miatt sajnos 2020-ban nem volt lehetőség elindítani ezt a programot. A technikai akadály egy része elhárult. Idén kijelölésre kerültek a városrészi körzetek, amelyek kis eltéréssel lefedik a tíz választóközteret, és az adóiroda elkészítette a 2019-es évre vonatkozó, körzetek szerinti építményadó bevételi adatokat. A tavalyi építményadó felét tervezi az önkormányzat a jövő évi büdzsébe, mint városrészi költségvetést beépíteni a körzetekből befolyt összegek arányában. Ez például az én körzetemben (Pannóniatelep) 26 millió forintos nagyságrendet jelent, míg a város egészét nézve közel 200 millió forint. Jelenleg folyik a lakossági vélemények megkérdezéséhez elengedhetetlen online és offline rendszerek kidolgozása, és valamikor jövő tavasszal indul élesben a program.

Jelen tervek szerint számíthat-e a város nagyobb beruházásra a jövő évben?

Ebben az évben is jóval több beruházást, felújítást szerettünk volna megvalósítani, mint amire – az ismert okok miatt – lehetőségünk volt. Ráadásul az igazán nagy projekteket, amelyekre kormánydöntéssel kapott pénzt a város, leállította a Magyar Turisztikai Ügynökség. A forrásokat elvonja, és amit korábban lehívhattunk, most vissza kell fizetni. Én most, 2020 novemberében, nem tudom megmondani, hogy mire lesz lehetőségünk jövőre. Egyet azonban tudok, hogy a városvezetés mindent megtesz annak érdekében, hogy minél több pénzt hozzon Szentendrére. Azt is látni kell azonban, hogy ilyen kormányzati ellenszélben ez nem könnyű feladat.

Van-e reális esélye annak, hogy uniós támogatások közvetlenül segítsék a forráshiányos önkormányzatok gazdálkodását, amit más magyarországi polgármesterekkel közösen Fülöp Zsolt is kezdeményezett?

Apró lépések elfogadásával változik az Unió finanszírozási gyakorlata. Szentendre polgármestere is aláírta azt a levelet, amellyel több magyar önkormányzati ve-

zető együtt kezdeményezte, hogy az EU hazánkna szánt 2500 milliárdos válságkezelési támogatásából a felének a felhasználásában közvetlenül vehessenek részt az önkormányzatok. Kiszámoltuk, lakosságárányosan több mint 3,2 milliárd forint illetné ebből az alapból Szentendrét. Arra, hogy a lakosok érdekében a legmegfelelőbb módon használják fel az uniós forrásokat, az lehet a legnagyobb garancia, ha közvetlenül a településekhez ékezen ezek a pénzek.

Vannak-e tervek bevételnövelésre 2021-re?

A Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság a szeptemberi bizottsági ülésén saját hatáskörben foglalkozott bevételnövelő és forrásbevonást célzó lehetséges intézkedések bevezetésével. Küldtünk erről egy feljegyzést polgármester úrnak. Az abban szereplő 14 pont közül a jövő évi költségvetés előkészítésénél látjuk majd, hogy melyek kerülnek megvalósításra.

Elindítottak egy szigorú adóbehajtást. Hány évre visszamenő adótartozások és milyen összegben ragadtak bent? Hogyan történik a behajtásuk, tudnak-e/lehet-e ilyenkor szociális/méltányossági szempontokat figyelembe venni? Milyen összegben sikerült eddig behajtani?

Az önkormányzatok feladatellátása kötelező és nem kötelező feladatokból áll. A kötelező feladatokat (pl. bölcsődei, óvodai ellátás) az állam rója az önkormányzatokra, de nem mindenhez biztosítja a szükséges mennyiségű pénzt. A nem kötelező feladatokat (pl. uszodaüzemeltetés) maga az önkormányzat választja, így annak a finanszírozása is rá hárul. A feladatok ellátásához a pénz egy részét az önkormányzatok az egyre kevesebb helyben hagyott adókból tudják biztosítani. Az adót mind magánszemélyek, mind vállalkozások fizetik, és ez a forrás jelenti a legnagyobb saját bevételt a feladatok ellátáshoz. Október 26-ig az adókból befolyt összeg meghaladta a 2 milliárd forintot, és bár soknak tűnik ez a szám, jócskán elmaradt az ideai előirányzathoz képest. Legnagyobb adóbevételünk az iparüzési adó. Enélkül nem tud az önkormányzat gazdálkodni. Ezért rémisztőek a médiában hallható vészjósló hírek, miszerint felfüggesztenék az iparüzési adófizetést a vállalkozások számára. Ha a kormány meglépi ezt a javaslatot, felelősséggel mondhatom, hogy az önkormányzatok tönkre mennek.

Ha a cégek vagy a lakók nem fizetik meg a rájuk kirótt adót, akkor adóhátralék keletkezik, ami megnehezíti a gazdálkodást. Ezeket a meg nem fizetett adókat próbálja az adóiroda különféle módokon behajtani. Az adóhátralékok behajtása nem az a terület, ahol szociális, vagy méltányossági szempontokat figyelembe lehet venni.

Törvények és rendeletek szigorúan szabályozzák, hogy mit kell tenni.

Az elmúlt években, főleg a 2019-es évben a behajtás nem volt megfelelő, ezért 300 milliós nagyságrendben halmozódott fel adóhátralék. (Ebben vannak olyan forintok, amiket már nem lehet behajtani.) A Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság az év során folyamatosan figyelemmel kísérte az adóbevételek alakulását és mint az ön-

Fotó: Bikali Sándor

kormányzatot megillető bevételt, kiemelt fontosságúnak tartja az adóhátralékok behajtását. A vészhelyzet miatt ez a munka nem volt folytatható egész évben, ezért az utóbbi két hónapban behajtott adó mennyisége 60 millió forint körül alakult. A jövőbeni sikeres munkát egy új munkatárs, egy adóellenőr fogja segíteni és a jövő évben több szempontból is felülvizsgálatra kerül ez a terület.

A kormány döntése alapján – a járvány terjedésének megelőzése érdekében – a közterületeken ismét nem kell parkolási díjat fizetni. Egyetértenek-e ezzel az intézkedéssel, mennyire érinti érzékenyen ez a városi büdzsét?

A kormánydöntéseknél sajnos nincs mérlegelési lehetőségünk az önkormányzatoknak. Önkormányzati szövetségek jelezték egyet nem értésüket ezzel az intézkedéssel szemben, de nem hiszem, hogy ennek hatására visszavonnák a döntést. Az eddigi bevételkiesés tovább nő: ha a tavalyi év azonos időszakát vesszük figyelembe, akkor ez várhatóan újabb 20 és 30 millió forint közötti összeg lesz. Így a 2020-as évben nagyságrendileg 100 millió forinttal esik el az önkormányzat.

Kaptak-e pénzt védekezésre, illetve léteznek-e vészforgatókönyv az elhúzódó járvány miatt?

Nem kaptunk kormányzati anyagi segítséget a védekezésre. Viszont mindent megteszünk annak érdekében, hogy pénz

folyjék be az önkormányzathoz. A szakiroda folyamatosan figyeli a pályázati lehetőségeket és nagyon csekély sikerrel ugyan, de nyújt is be pályázatokat a finanszírozás megkönnyítésére. Biztos vészforgatókönyvet ebben a képleken időszakban nem lehet felállítani. Nagyban függünk a kormány, illetve most már a miniszterelnök döntéseitől, és próbáljuk azokhoz igazítani a működésünket.

Gyakran hallani a közösségi médiában gúnyos megjegyzéseket arra vonatkozólag, hogy egyes ügyek indoklásául sok esetben a járvány okozta nehézségeket hozzuk fel. Azt kell megérteni az olvasóknak, hogy azzal, hogy a mindennapi életünkben könnyített a kormány a júniustól november 11-ig tartó időszakban, a járvány gazdasági hatásai nem múltak el, sőt még csak ezután várható a java. Biztos vagyok benne, hogy a jövő évi költségvetésünkre is lesz kihatása a gazdaság megtorpanásának, és ez sajnos meg fog látszani az önkormányzat működésén is.

Milyen célok megvalósítása élvez prioritást a jövő évi költségvetésben?

Nagyban függ a jövő évi költségvetés a járvány elhúzódásától és az azzal kapcsolatos további kormányzati döntésektől. Leginkább a kötelező feladatok biztonságos ellátására, a túlélésre törekszünk majd. Prioritást élvez az önkormányzati dolgozók, intézményeink, cégeink munkatársainak megtartása. A költségvetéssel kapcsolatos tárgyalásokat januárban folytatjuk le az intézményeinkkel, a cégeink a jövő évi üzleti terveiket már készítik. Azt, hogy milyen fejlesztéseket, beruházásokat tudunk megvalósítani, ma még nem látom. Azt azonban tudom, hogy a városvezetés azon dolgozik, hogy a tavalyi elsópró lakossági felhatalmazásnak – a külső körülmények ellenére is – eleget tegyen.